

δὲ πρὸς τούτοις περιηγηταὶ εἶχον γράψει ἀσεβῶς τὰ ὀνόματά των ἐπὶ τῶν μαρμαρολεῦκων νῶτων τῆς κόμης...

Φοβερὸν κεφάλαιον τῆς βιογραφίας ἐνὸς καλλιτέχνου! Ἐγεινε πόρνη τὸ ὑπόδειγμα, κατεστράφη τὸ καλλιτέχνημα, ἐπλανᾶτο ἐξόριστος ὁ γλύπτης!

Ἐπεσκευάσθη ἔκτοτε ἡ Ἑλληρίς, ἀλλ' ὁ Δαυὶδ εἶχε πληγὴν τὴν καρδίαν, καὶ ἀπερχόμενος τοῦ Μεσολογγίου, ἔγραφεν· «Ἦξευρον ὅτι ὁ Βύρων εἶχε ταφῇ παρὰ τὰ ὄχυράματα τοῦ Μεσολογγίου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθηεν νὰ ἀνακαλύψω εἰς ποῖον ἀκριβῶς μέρος. Ἦθέλησα νὰ ἴδω τὸν οἶκον ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπέθανε, καὶ ἔμαθον ὅτι τὸν κατηδάφισαν. Ἡ ἀγνώμων λήθη εἶνε ἔμφυτος εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους... Σήμερον τὴν πρῶϊαν ἀπεχαιρέτησα τὴν πτωχὴν ἀκρωτηριασμένην μου. Τὸ πλοῖον διέρχεται πρὸ τῆς Κεφαλληνίας καὶ τῆς Ἰθάκης. Βλέπω εἰς τὸν ὀρίζοντα τὸν τύμβον, βλέπω τὰ ὄχυράματα, βλέπω ἐν μικρὸν λευκὸν σημεῖον· εἶνε ἡ Ἑλληρίς μου. Δάκνεται ἡ καρδία μου ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι τὴν ἀφίνω ἔχθητον εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ εἰς τὰς ὕβρεις τῶν βαρβάρων, οἵτινες ἤδη ἐν μέρει τὴν κατέστρεψαν...»

Καὶ οἱ βάρβαροι οὗτοι ἦσαν Ἕλληνες!

Σ.

ΓΝΩΜΑΙ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

[Ἐκ τῆς «Διηγήσεως συμβάντων τῆς Ἑλλην. φυλῆς, κτλ.»]

Εἰς τὸ 1821 Ἰουλίου 20 συνέτρωγαν ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης καὶ ὁ Κολοκοτρώνης· εἰς τοὺς ἴσκιους τῶν δένδρων τοῦ Ἄστρους τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὅπου ὁ Ὑψηλάντης εἶχε φθάσει. Γίδια ψιτὴ στρωμένη εἰς φύλλα, ἀσκή μὲ ρετσίνοκρασο, μισὸ φλασκὶ διὰ ποτῆρι καὶ ψωμὶ ὄχι πρώτης ποιότητος ἦτον ἡ ἐτοιμασία τοῦ γεύματος. Ὅταν ἐκάθησαν, κόβοντας ὁ Κολοκοτρώνης τὸ ψιτὸ μὲ τὰ χέρια του εἶπεν εἰς τὸν Ὑψηλάντην· «Αὐτὰ εἶναι τὰ χρυσᾶ περώνια καὶ τὰ χρυσᾶ μαχαίρια τῆς Ἑλλάδος, καὶ αὐτὸ τὸ ρετσίνοκρασο τὰ πολύτιμα κρασιά της.» Ἄρσεν εἰς τὸν φιλόπατριν Ὑψηλάντην τὸ γεῦμα τοῦ Κολοκοτρώνη, ἐπειδὴ ἐνόησε τὸ πνεῦμά του. Ἦθελε νὰ τὸν προλάβῃ ὁ Κολοκοτρώνης μὲ μάθημα, αὐτὸν ἀναθρεμμένον μὲ ὄλην τὴν πολυτέλειαν τῆς εὐζωΐας, καὶ νὰ τοῦ εἰκονίσῃ τὰς δεινοπαθίας τοῦ ἑλληνικοῦ πολέμου, ἀλλὰ συνάμα καὶ ὅτι μὲ τὰ μέσα τοῦ τόπου, ἂν καὶ ἀτελῆ, πρέπει νὰ γενναιοψυχούσιν εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ πολεμήσουν τὸν ἐχθρόν.

Εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς Τροιζῆνος ἔρριψαν ὅλους τοὺς τίτλους καὶ ἐμπόδισαν τὸ ἱερατεῖον νὰ ἀνακατόνεται εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα. Ὁ Κολοκοτρώνης ἐπρόβαλε νὰ καταργηθοῦν οἱ τίτλοι· εἶπε «Σεβαστὴ συνέλευσις, καὶ γενναιοτάτον, καὶ ἐξοχώτατον, καὶ ἐνδοξότατον, καὶ ἐκλαμπρότατον, καὶ πανιερώτατον ἀκόμη μὲ εἶπαν δὲν ἠλλαξά· εἶμαι ὁ ἴδιος.»

Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον ἐσυνήθιζε καὶ ἐπαίρνε τὸν Κουλίνον μικρὸν τὴν ἡλικίαν καὶ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὴν Παναγίαν τοῦ Πικριδῆ τὸν δρόμον τοῦ κάστρου· τοῦ ἔδειχνε τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰ βουνα τῆς καὶ τοῦ ἔλεγε, «ἐκεῖ ἐζήσαν οἱ προπατορές μας τῶρα ἡ γῆ ἐκείνη στενάζει εἰς τὸν ζυγόν.»

Λέγουν ὅτι εἰς τὸν σκοτωμὸν τοῦ Καραϊσκάκη μαθάνοντάς τον ἐμυρολόγησε ὡσάν γυναῖκα.

Πηγαινάμενος μίαν φορὰν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὸ Ἀνάπλι, ὅταν ἐρωτήθη τί νεώτερα εἶδεν εἰς τὰς Ἀθήνας, εἶπε· «εἶδα πρᾶγμα ὅπου δὲν τὸ εἶδα ἄλλη φορὰ τόσων χρόνων ὅπου εἶμαι· ἡ γυναῖκες ὡς τὰ τῶρα ἤξευρα πῶς ἐφούσκοναν ἀπ' ἐμπρός, εἰς τὰς Ἀθήνας εἶδα ὅτι φουσκόνουν ἀπὸ πίσω.» Ἀπέβλεπεν ὁ λόγος του τὸ ἀδιάντροπον τῶν τότε γυναικείων φορεμάτων.

Τὸ ἂν ἔλεγεν ἐσπάρθη πολλαῖς φοραῖς, ἀλλὰ δὲν ἐφύτρωσε.

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ἐρωτηθεὶς ὁ Καραϊσκάκης πῶς εἰμπορεῖ ἕνας πολεμικὸς νὰ γένη μέγας καὶ ὑποληπτικὸς, εἶπε· «Φρόνιμος καὶ παληκάρι, πλούσιος καὶ γαλαντόμος, μέγας γίνεται ἔς τὸν κόσμον.»

Περὶ δειλοῦ στρατιώτου

Φοβιταίρης τὸ ἀσκέρι ὡς πανούκλα τὸ μολεῖει. Καὶ δειλὸς ἀπηλπτισμένος γίνεται ἀνδρειωμένος.

(Ἐκ φυλλαδίου ἐκδοθέντος μικρὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καραϊσκάκη ὑπὸ Γεωργίου Γαζῆ Δελβινακιώτου).